

इयत्ता - ७ वी-अ, ब, क

ग्रीनलॉन्स विद्यालय
FINAL EXAMINATION (2023-24)

मार्क - ८०

दिनांक: १५-०२-२०२४

विषय - मराठी

वेळ- २ तास

INSTRUCTIONS- 1. This paper comprises of two sections. Section A and section B.

2. Section A answers must be written on the answer sheet.

3. Section B answers must be written on the paper itself. And

Attach paper with section A answer sheet.

विभाग- "अ" (४० मार्क)

प्रश्न १. रिकाम्या जागा भरा. (कोणतेही ४)

[४]

१. आजकालच्या मुलांना वाचन म्हणजे ————— गोष्ट वाटते.

(कंटाळवाणी, मजेशीर, गंमतीदार)

२. त्या वस्तिगृहात ————— दुर्गम भागातील मुलंमुली शिक्षणासाठी राहतात.

(गरीब, आदिवासी, श्रीमंत)

३. या मदतीची सुरुवात ————— करा.

(शेजाच्यांपासून, मित्रांपासून, घरापासून)

४. गावातील काही मुले ————— झाडाखाली जमली होती.

(वडाच्या, पिंपळाच्या, निंबाच्या)

५. ————— खेळायची मुळीच इच्छा नाही.

(खो-खो, कुस्ती, पकडापकडी)

प्रश्न २. कोण - कोणास म्हणाले ते लिहा. (कोणतेही ३)

[४]

१. "पण तुझां काय? तू काय घालणार?"

२. "आपण सर्वांना मदत केली पाहिजे."

३. 'चल ये, मी तुझ्याबरोबर कुस्ती लढतो."

४. "तू यांतली एक छानशी गोष्ट मला निवळून दे."

प्रश्न ३.अ] खालील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही ५)

[५]

१. शब्दांच्या घरात कोण-कोण राहतात?

२. सोनालीला प्रोत्साहन देण्यासाठी तिच्या बाबांनी काय केले?

३. अमृतला जमिनीवर कोणी ढकलले? [उत्तर - उच्चारी]
 ४. बालदिन कोणत्या दिवशी साजरा करण्यात येतो?
 ५. कोणाची घट्ट मैत्री होती?
 ६. बालदिनानिमित्त शाळेत प्रमुख पाहुणे म्हणून कोण आले होते?

प्रश्न ३.ब] खालील प्रश्नांची दोन ते तीन वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही ३) [६]

१. सोनालीच्या घरातील सर्वांना तिच्याकडे पाहून नवल का वाटत होते?
 २. शिवरामध्ये गेल्यावर, मुलांनी कोणकोणती पिके व फळझाडे लावली?
 ३. अमृत व इसाब यांच्यामध्ये सारखा असणाऱ्या ४ गोष्टी कोणत्या?
 ४. इसाबच्या वडिलांनी इसाबच्या शर्टसाठी काय काय केले होते?

प्रश्न. ४ खालीलपैकी एका विषयावर पत्र लिहा. [५]

१. अजय, अमिता पटेल, ९ सदन गृह, मुंबई ४००००३, येथून मुख्याध्यापक/मुख्याध्यापिका, (Principal) बालमोहन विद्यामंदिर, दादर (प) यांना होळीसाठी (Holi Festival) पाच दिवसांची रजा मंजूर करावी, (sanction) यासाठी विनंती करणारे पत्र लिहा.
 २. चित्रकला स्पर्धेत (Drawing Competition) प्रथम क्रमांक (First Prize) मिळाल्याबद्दल अभिनंदन करणारे पत्र तुमच्या मित्र / मैत्रिणीला लिहा.

प्रश्न ५. खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर निबंध लिहा. [८]

१. खरा मित्र / खरी मैत्रिणी
 मित्र-मैत्रिणीचे नाव - मैत्री कधी झाली - मित्राचे / मैत्रिणीचे वर्णन - गुण - दोष - मदत - इतर गुण

२. मला पडलेले स्वप्न
 कोणते स्वप्न पडले - स्वप्नात काय पहिले - वर्णन - स्वप्नात कोणाला पहिले त्याचा परिणाम

३. माझा भारत
 जन्मभूमी - विविधता - भारतीय संस्कृती - थोर पुरुषांची जननी - देशाची प्रगती - माझा भारत महान

प्रश्न ५. खालील उतारा वाचून प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

[८]

आपल्याकडे भारतात तीन ऋतू मानतात. उन्हाळा, हिवाळा व पावसाळा. आपला देश कृषीप्रधान असल्यामुळे वर्षाक्रितुचे स्वागत सर्वत्र दिसून येते. संपूर्ण सृष्टीला चैतन्य देण्याचे सामर्थ्य या ऋतूत आहे. वर्षातील बारा महिन्यात पावसाळा हा सर्व जीवजंतूंचा रक्षणकर्ता आहे. त्याप्रमाणे श्रावणमासाचे स्वतःचे वेगळे सौंदर्य आहे. निसर्ग सौंदर्याचा खास चमत्कार श्रावण महिन्यात बघावयास मिळतो. चैत्र महिना मराठी पंचांगातील पहिला मास. चातुर्मासाची सुरुवात श्रावण महिन्यापासून होते. पावसाच्या रिमझिम सरींनी वातावरण जसे प्रसन्न होते तशी मनाची उदासीनताही दूर होते. सृष्टीने सर्वत्र हिरवा साजश्रुंगार केलेला दिसून येतो व हा रंग चैतन्य दर्शवितो.

श्रावणमासी हर्ष मानसी, हिरवळ दाते चोहीकडे !

क्षणात येते सरसर शिरवे, क्षणात फिरुनी ऊन पदे!!

हा कवींचा आवडता ऋतू असून याचे स्वागत करताना ते वरील वाक्ये म्हणतात. आकाशाच्या मंडपात इंद्रधनुष्याचे सौंदर्य खुलून दिसते. पंशुपक्षी पंखावरील पाणी झाडून आपला आनंद व्यक्त करतात. गाईगुरे ओला चारा खाऊन पुष्ट झालेली असतात. गुरुख्याच्या बासरीचा मंजुळ आवाज मनाला आनंद देतो. रानावनात फुलांचा सुगंध पसरलेला असतो. या सुष्टी सौंदर्याला नजर लागू नये म्हणून आकाशात काळे ढग गर्दी करतात व दिवसा सृष्टीवर अंधाराचे साम्राज्य पसरते. या श्रावणाचे आपल्यावर अनंत उपकार आहेत.

प्रश्न:-

१. मराठी पंचांगातील पहिला मास कोणता? [१]
२. आपण कोणते ऋतू मानतो? [१]
३. आकाशाच्या मंडपात कशाचे सौंदर्य खुलून दिसते? [१]
४. चातुर्मासाची सुरुवात कोणत्या महिन्यापासून होते? [१]
५. सृष्टीतील हिरवा रंग काय दर्शवितो? [१]
६. रिकाम्या जागा भरा. [२]
- i) निसर्ग सौंदर्याचा खास ----- श्रावण महिन्यात बघावयास मिळतो.
- ii) आकाशात काळे ढग गर्दी करतात व दिवसा सृष्टीवर ----- साम्राज्य पसरते.
७. समानार्थी शब्द लिहा. (आकाश, दुःख, आनंद, ढग) [१]
- i) नभ - ----- ii) सुःख - -----

ग्रीनलॉन्स विद्यालय

INSTRUCTIONS -Section B answers must be written on the paper itself. And
Attach paper with section A Answer sheet.

नाव - हजेरी क्रमांक - इयत्ता - ७-अ ,ब,क

विभाग - 'ब' (४० मार्क)

प्रश्न १. खालील वाक्प्रचारांचा अर्थ लिहा. (कोणतेही ४) [४]

१. गळ घालणे -
२. वाटप करणे -
३. सफल होणे -
४. शाबासकी देणे -
५. पारा चढणे -

प्रश्न २ आ] खालील वाक्यांतील नामे ओळखून त्यांचे प्रकार लिहा. [३]

१. राजा रणजितसिंगने गरीब म्हातान्या बाईला घर बांधून दिले.

उत्तर - नाम -	नामाचा प्रकार -
नाम -	नामाचा प्रकार -
नाम -	नामाचा प्रकार -

प्रश्न २ ब] खालील वाक्यांतील सर्वनामे ओळखून लिहा. [३]

१. जो मेहनत घेतो तो सफल होतो. सर्वनाम -	
२. मामा घरी कधी येणार? सर्वनाम -	
३. तिला दूध हवे होते. सर्वनाम -	

प्रश्न २ क] खालील वाक्यांतील विशेषण ओळखून त्यांचे प्रकार लिहा. [३]

१. मी दुकानदाराला पाचशे रूपये दिले.	
उत्तर - विशेषण -	विशेषणाचा प्रकार -
२. ते झाड वडाचे आहे.	
उत्तर - विशेषण -	विशेषणाचा प्रकार -

प्राविष्टी संवेदनाची

३. रंगीबेरंगी फुलांचा गुच्छ छान दिसत होता.

उत्तर - विशेषण - विशेषणाचा प्रकार -

प्रश्न ३ अ] खालील दिलेल्या चौकटीतून योग्य समानार्थी शब्द निवडून लिहा. [४]

(धेनू, मैत्रिण, नैपुण्य, विलक्षण, वास, धमाल, कच्चे, कुत्रा, मानव)

१. गाय -	२. मजा -
३. श्वान -	४. गंध -
५. माणूस -	६. सखी -
७. अदभुत -	८. प्रावीण्य -

प्रश्न ३ ब] खालील दिलेल्या चौकटीतून योग्य विरुद्धार्थी शब्द निवडून लिहा. [४]

(खालचा, गौण, समेट, अधोगती, नाश, होकार, साम्य, दुसऱ्याशी, तुरळक)

१. भांडण X	२. स्वतःशी X
३. प्रगती X	४. फरक X
५. नकार X	६. निर्मिती X
७. मुख्य X	८. वरचा X

प्रश्न ३ क] खालील अधोरेकित शब्दांचे वचन बदलून वाक्य पुन्हा लिहा. [४]

१. मी गरीब मुलाला भाकरी दिली.

उत्तर -

२. गावी चूलवर राम करतात.

उत्तर -

३. दुकानात हिरा ठेवला होता.

उत्तर -

४. माझी चांगली आठवण सोबत ठेव.

उत्तर -

प्रश्न. ३ डा] खालील अधोरेकित शब्दांचे लिंग बदलून वाक्य पुन्हा लिहा. [४]

१. तो खुळा आहे.

उत्तर -

२. तो आमच्या घरात पाहणा आहे.

उत्तर -

३. कवितेचे कवी खुप प्रसिध्द आहेत.

उत्तर -

४. रमेशाला धाकटा भाऊ आहे.

उत्तर -

प्रश्न. ४ खालील दिलेल्या कवितेच्या ओळी पूर्ण करा. [३]

घरात होता, ----- मेळ

----- खेळायचे सगळे अक्षर -खेळ

होती सोबत ----- .

प्रश्न. ५आ] खालील शब्दांचे अर्थ लिहा. [४]

१. झिरपत - -----

२. मैदान - -----

३. चव - -----

४. समाधान - -----

५. सायंकाळ - -----

६. वाचनालय - -----

७. उमेद - -----

८. मेळ - -----

प्रश्न. ५आ] खालील दिलेल्या शब्दांपासून वाक्य तयार करा. [४]

१. वाट (Path) -----

२. मैत्री (Friendship) -----

३. भीती (Fear) -----
